

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș și Vladimir Timofti,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu în cauza penală în privința inculpatei

Popov Ludmila Vasile, născută la 02 septembrie 1959, originară s. Coșernița, r-nul Florești, domiciliată or. Căușeni, str. Unirii 3B, ap. 40,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.03.13 - 26.03.2014;

Instanța de apel: 30.04.14- 27.01.2015;

Instanța de recurs: 17.04.15- 14.07.2015.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 26 martie 2014, Ludmila Popov a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Ludmila Popov a fost învinuit în aceia că, activînd în calitate de șef-interimar al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Căușeni, din interes material și personal, folosind situația sa de serviciu, acționînd contrar pct. 11 al Regulamentului privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului republican și fondurilor locale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R. Moldova nr. 1083 din 26 octombrie 2000, la 16 septembrie și 19 octombrie 2011, a dispus perfectarea de către angajații din subordine, Aurelia Malai - șef al serviciului asistență socială comunitară, Maria Arnaut - șef al serviciului îngrijire socială la domiciliu, Lidia Mihalache - asistentă socială din cadrul Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei, a anchetelor sociale care ar confirma condițiile de trai și venitul familiei, în baza cărora se determină necesitatea de ajutor material persoanelor vulnerabile, pe cînd acestea urmau a fi perfectate de către persoanele abilitate din cadrul administrației publice locale.

Astfel, au fost întocmite anchete pentru acordarea ajutoarelor materiale persoanelor înrudite prin afinitate Ludmillei Popov, și anume soacrei Serafima Popova și cumnatei Nelea Popov, cărora din casa Direcției le-a fost eliberat ajutor material în sumă de 500 lei, pentru procurarea produselor alimentare și 2500 lei, pentru procurarea medicamentelor și achitarea serviciilor medicale.

Tot ea, în perioada 09 - 15 martie 2011 și 19 - 27 mai 2011, cînd se afla oficial în concediu medical, a dispus întocmirea foilor de parcurs pentru automobilul de serviciu, cu care ar fi parcurs 188 km, consumînd 17,3 litri de combustibil, în sumă de

261,07 lei, iar în perioada 16 - 18 și 28 - 30 iunie 2011, în timpul aflării la seminare și conferințe, a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă au fost întocmite foi de deplasare, achitate din contul Direcției.

În anul 2011, ignorând prevederile art. 6 al Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 381 din 13 aprilie 2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”, a majorat ilegal angajaților Direcției sporul lunar pentru vechime în muncă, fiind calculat și achitat nejustificat salariu în sumă totală de 6487,87 lei după cum urmează: Mariei Arnaut cu 1686,82 lei mai mult, Svetlanei Ivanova cu 909,78 lei mai mult, Liubei Puică cu 405,48 lei mai mult și Marianeii Schneider cu 3482,79 lei mai mult.

Tot ea, contrar prevederilor art. 30 pct. b) al Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare-recuperare, acordate persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 372 din 06 mai 2010, la 28 februarie 2011, a dispus acordarea biletului de reabilitare - recuperare gratuit cet. Elena Plămădeală, care este pensionară pentru limită de vârstă și angajată în câmpul muncii, care urma să beneficieze de o reducere de doar 30 % din costul biletului de tratament, fiind astfel cauzat un prejudiciu în sumă de 3428,78 lei; la 26 noiembrie 2010, 22 februarie 2011 și 29 martie 2011 a dispus eliberarea biletelor de tratament gratuite lui Valeriu Rusu, Nicolae Pisleariuc și Natalia Bicherscaia, care sunt invalizi de gr. III, neangajați în câmpul muncii și potrivit prevederilor art. 31 lit. b) a Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 372 din 06 mai 2010, urmau să beneficieze de scutiri în proporție de 70 % din costul biletului, urmînd să achite fiecare cîte 1469,48 lei, în total 4484,43 lei.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri potrivit căreia, Ludmila Popov să fie condamnată în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de șef al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei pe un termen de 2 ani și încasarea din contul inculpatei în beneficiul Consiliului raional Căușeni, a prejudiciului material în sumă de 8932,93 lei.

În motivare procurorul a invocat că, prima instanță incorect a dispus achitarea inculpatei, la bază fiind puse declarațiile acesteia și a martorilor, ultimii fiind subalternii Ludmillei Popov.

Cu referire la episodul în care Ludmila Popov, în calitate de șef-interimar al DGASPF Căușeni, din interes material și personal, folosind situația de serviciu a dispus perfectarea anchetelor sociale, care confirmă necesitatea de ajutor social, de către angajații din cadrul Direcției pentru persoane înrudite prin afinitate (soacrei Serafima Popova și cumnatei Nelea Popov), cărora din casa Direcției ilegal a fost eliberat ajutor social în sumă de 500 și respectiv 2500 lei, pe cînd acestea urmau a fi perfectate de către asistenții sociali din cadrul primăriilor, prejudiciind astfel bugetul social cu 3000 lei, acuzarea a menționat, că prima instanță corect a stabilit că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, deoarece conform prevederilor pct. 11 lit. b) din Regulamentul privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului republican și fondurilor locale de susținere socială a populației și modul de încasare a plăților în aceste fonduri, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 1083 din 26 octombrie 2000, ancheta socială poate fi eliberată și de organul local de asistență socială, care în cazul

dat și este DGASPF, respectiv consideră că nu a avut loc folosirea intenționată de către inculpată a situației de serviciu.

Totodată, procurorul a remarcat că în cazul celorlalte epizoade, vinovăția inculpatei a fost dovedită pe deplin.

Respectiv, a mai invocat că, prima instanță nu a combătut declarațiile martorului Svetlana Julea, șef-adjunct al Direcției Teritoriale Inspectare Financiară a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului de Finanțe, care în cadrul cercetării judecătorești a declarat că împreună cu revizorul Raisa Versteac, a efectuat inspectarea activității DGASPF Căușeni pentru perioada 01 iulie 2010 - 01 ianuarie 2012, stabilind că Ludmila Popov, când se afla în concediu medical, în perioada 16 - 18 și respectiv 28 - 30 iunie 2011, în timpul aflării la seminare și conferințe a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă au fost întocmite foi de deplasare achitate din contul Direcției.

Procurorul a remarcat că, declarațiile inculpatei precum că ar fi folosit automobilul pentru a transporta careva blanchete sau fișe de la Chișinău la Căușeni nu și-a găsit confirmare, întrucât eliberarea de bunuri materiale se face în baza facturilor fiscale, care la momentul controlului nu au fost prezentate, fapt ce rezultă din actul de control și declarațiile reprezentantului Consiliului raional Căușeni, Veaceslav Tiulei, care însă au fost ignorate de către instanța de judecată.

Totodată, acuzatorul a evidențiat că în urma controlului efectuat, s-a constatat încălcarea prevederilor Regulamentului privind stabilirea indemnizației pentru vechimea în muncă, potrivit căruia trebuia să fie formată o comisie din cadrul instituției compusă din specialistul în resurse umane, contabilul instituției, președintele comitetului sindical și alte persoane, conducătorul instituției fiind președinte al comisiei, responsabilitatea pentru corectitudinea deciziei fiind purtată de conducătorul instituției.

De asemenea, a subliniat că, în urma controlului efectuat de Direcția Teritorială Inspectare Financiară a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului de Finanțe, s-a constatat ilegalitatea eliberării foilor de odihnă și reabilitare, fapt stabilit și în cadrul ședințelor de judecată, deoarece Elena Plămădeală, fiind pensionară pentru limită de vârstă, dar angajată în câmpul muncii, a beneficiat de bilet gratis, deși aceasta urma să achite 70 % din costul biletului ceea ce constituie 3428,78 lei. Alte trei persoane fiind invalizi de gradul trei, care beneficiau de o reducere de 70 %, urmînd să achite cîte 30 % din costul biletelor, în total 4484,43 lei, însă le-au fost eliberate bilete de reabilitare gratuite.

Astfel, acuzarea a constatat, că instanța de judecată a dat o apreciere incorectă calificativului „daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, întrucît conform declarațiilor reprezentantului Consiliului raional Căușeni, Veaceslav Tiulei, inculpata a prejudiciat bugetul raional cu 11932,93 lei, ceea ce constituie un prejudiciu considerabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1. La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatei Ludmila Popov nu întrunesc elementele infracțiunii, aceste împrejurări fiind constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect

apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a remarcat, că deși partea acuzării consideră că vinovăția inculpatei se dovedește prin totalitatea de probe enumerate în rechizitoriu, totuși declarațiile martorilor Larisa Malachi (f.d.174-175, vol.I); Liuba Puică (f.d.165-166, vol.I); Maria Arnaut (f.d.161-162, vol.I); Aurelia Malai (f.d.163-164, vol.I) și Eugenia Moscalu (f.d.167-168 vol.I) nu demonstrează prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.

Analizând amănunțit fiecare element al componenței de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia netemeinicii argumentului acuzatorului de stat precum că Ludmila Popov, în calitate de șef-interimar al DGASPF Căușeni, a săvârșit infracțiunea din interes material și personal.

În susținerea acestei concluzii, instanța de apel a specificat că capătul de acuzare prin care Ludmillei Popov i-a fost imputat că, dînsa, folosind situația de serviciu, contrar pct. 11 al Regulamentului privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului republican și fondurilor locale de susținere socială a populației și modul de încasare a plăților în aceste fonduri, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R. Moldova nr. 1083 din 26 octombrie 2000, la data de 16 septembrie și 19 octombrie 2011, a dispus perfectarea anchetelor sociale, care confirmă nevoia de ajutor social, de către angajații din cadrul Direcției pentru persoanele înrudite cu inculpata prin afinitate (soacrei Serafima Popova și cumnatei Nelea Popov), cărora din casa Direcției ilegal le-a fost eliberat ajutor social în sumă de 500 și 2500 lei, pe când acestea urmau a fi perfectate de către asistenții sociali din cadrul primăriei, prejudiciind astfel bugetul social cu 3000 lei, nu și-a găsit confirmare, deoarece potrivit pct. 11 lit. b) din Regulament, ancheta socială poate fi eliberată și de organul local de asistență socială, care în cazul dat este DGASPF, respectiv nu a avut loc folosirea intenționată de către inculpată a situației de serviciu, acțiunile acesteia fiind încadrate în normele și competențele legale.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a constatat că Nelea Popov în mod legal a beneficiat de ajutor social ca familie numeroasă, în care sunt două persoane cu dizabilități - mama și unul din copii.

În acea perioadă Nelea Popov a suportat intervenții chirurgicale și situația ei se încadrează în prevederile legale a persoanelor care au dreptul să beneficieze de ajutor din fondul social.

Mai mult, ancheta acesteia a fost perfectată de asistentul social din cadrul Primăriei Căușeni însă a fost tăinuită sau pierdută în cadrul Direcției, fiind întemeiat, dispusă întocmirea ei repetată de către angajații DGASPF în vederea restabilirii drepturilor persoanei.

La fel, instanța de apel a remarcat că prima instanță corect a sesizat, că Serafima Popova a primit ajutor material în sumă de 500 lei, ca veteran al muncii în sistemul social, în legătură cu ziua profesională a lucrătorului social, la inițiativa Consiliului raional. Direcția a prezentat lista veteranilor Consiliului de administrare a Fondului social local, printre care întemeiat figura și Serafima Popova, aceasta avînd 30 ani activați în cadrul Direcției, iar faptul că Direcția a întocmit ancheta ei socială, nu contravine cadrului legal.

Respectiv, instanța de apel a conchis că în ambele cazuri, persoanele respective au beneficiat în mod legal de ajutor social, iar prin acțiunile inculpatei nu a fost prejudiciat bugetul social.

Cu referire la argumentul acușării precum că Ludmila Popov, deși se afla în concediu medical în perioada 09 martie 2011 - 15 martie 2011, 19 mai 2011 - 27 mai 2011, ilegal a dispus întocmirea foilor de parcurs pentru automobilul de serviciu, care ar fi parcurs 188 km, pentru care s-a consumat 17,3 litri de combustibil, în sumă de 261,07 lei, iar în perioada 16 iunie 2011 - 18 iunie 2011 și 28 iunie 2011 - 30 iunie 2011, în timpul aflării la seminare și conferințe, a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă au fost întocmite foi de deplasare, achitate din contul Direcției, instanța de apel a menționat că nici acesta nu este unul plauzibil.

Astfel, instanța de apel a relevat că, din materialele cauzei nu a fost probat faptul că inculpata Ludmila Popov a folosit automobilul de serviciu în scopuri personale, în perioadele indicate ultima a participat la seminare și/sau conferințe, din declarațiile acesteia reieșind că s-a deplasat cu automobilul, deoarece înapoi urma să transporte careva articole primite de la Centrul de reabilitare, iar în alt caz automobilul a transportat blanchete primite pentru activitatea direcției (f.d.67-68, vol.II), fapt confirmat și prin declarațiile martorilor Ion Focșa și Maria Arnaut (f.d.73-76, 82, vol.II).

Instanța de apel a apreciat critic și argumentele procurorului precum că inculpata Ludmila Popov, abuzînd intenționat de situația de serviciu, contrar prevederilor art. 30 a Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare - recuperare, acordate persoanelor în vîrstă și celor cu dizabilități, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R. Moldova nr. 372 din 06 mai 2010, la 28 februarie 2011, a dispus acordarea biletului de reabilitare-recuperare gratuit Elenei Plămădeală, care este pensionară pentru limită de vîrstă și angajată în cîmpul muncii, care urma să beneficieze de o reducere de doar 30 % din costul biletului de tratament, fiind astfel cauzat un prejudiciu în sumă de 3428,78 lei, la 26 noiembrie 2010, 22 februarie 2011 și 29 martie 2011 a dispus eliberarea biletelor de tratament gratuite cetățenilor Valeriu Rusu, Nicolae Pisleariuc și Natalia Bicherscaia, care sunt invalizi de gr. III, neangajați în cîmpul muncii și potrivit prevederilor art. 31 lit. b) a Hotărîrii Guvernului R. Moldova nr. 372 din 06 mai 2010, urmau să beneficieze de scutiri în proporție de 70 % din costul biletului, urmînd să achite fiecare cîte 1469,48 lei, în total 4484,43 lei.

Acușările menționate au fost respinse de către instanța de apel prin faptul că Ludmila Popov a recunoscut că într-adevăr, eronat, i-a eliberat lui Valeriu Rusu, invalid de gr. III, bilet de reabilitare gratis, acesta urmînd să achite 30 % din costul biletului sau suma de 1469,48 lei, dar în celelalte cazuri, inculpata a respins învinuirea ca fiind neîntemeiată.

Astfel, la acest capitol instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a constatat, că Natalia Bicherscaia și Nicolae Pisleariuc într-adevăr erau invalizi de gr. III, însă la momentul beneficierii de bilete de reabilitare gratis aceștia au atins vîrsta de pensionare și aveau dreptul la aceste bilete gratis, ca persoane neangajate în cîmpul muncii ce au atins vîrsta de pensionare.

La fel și Elena Plămădeală, atinsese vîrsta de pensionare, ultima plecînd la centrul de reabilitare ca însoțitor al unei persoane cu dizabilitate severă - a nepotului Oleg Mărgineanu, invalid de gr. I.

Aceasta nu era angajată în câmpul muncii, însă în carnetul ei de muncă lipsea mențiunea că a fost eliberată de la serviciu, deoarece a activat în cadrul unei întreprinderi din Transnistria, care a fost lichidată și era în imposibilitate să facă înscrierea respectivă, dar faptul că aceasta într-adevăr nu lucrează a fost confirmat prin certificatul eliberat de primărie.

La acest segment, instanța de apel a remarcat că netemeinicia învinuirii rezidă și din prevederile pct. 31 al Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de rehabilitare - recuperare, acordate persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități, potrivit căror bilete cu reducere de 70 % din cost se eliberează: persoanelor cu dizabilități de gradul I și II angajate în câmpul muncii, persoanelor cu dizabilități de gradul III neangajate în câmpul muncii, însoțitorilor persoanelor cu dizabilități de gradul I care, potrivit concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității, au nevoie de ajutor permanent din partea altei persoane.

Pe cale de consecință, instanța de apel a dedus ca fiind juste concluziile primei instanțe potrivit căror inculpata Ludmila Popov se face culpabilă de eliberarea pe gratis a biletelor recuperare beneficiarilor Valeriu Rusu și Elena Plămădeală, care urmau să achite 30 % din cost sau câte 1469,48 lei (în total 2938,96 lei), inculpata urmînd să se conducă de mențiunea din carnetul de muncă a beneficiarei Elena Plămădeală nu de certificatul eliberat de Primărie, dar nu și în cazul beneficiarilor Natalia Bicherscaia și Nicolae Pisleariuc, care deși erau invalizi de gr. III, la momentul beneficierii de bilete gratuite, au atins limita vârstei de pensionare și conform art. 30 lit. b) din Regulamentul, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R. Moldova nr. 372 din 6 mai 2010, aveau dreptul la bilete de rehabilitare gratis.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că acuzarea nu a administrat probe în confirmarea acționării inculpatei Ludmila Popov cu intenție sau că inculpata a obținut de pe urma acestei abateri interes material sau alt interes personal, fapta constituind în fond o abatere, dar nu cu caracter penal.

Instanța de apel a menționat că argumentele invocate în speță de partea acuzării poartă caracter declarativ, fiind lipsite de suport probator exprimat prin probe pertinente, concludente și utile, circumstanță susținută de prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentul formulat de procuror în cererea de apel precum că inculpata Ludmila Popov a prejudiciat Consiliul raional Căușeni cu 8932,93 lei, deoarece este în contradicție cu art. 126 Cod penal.

Astfel, cu referire la prevederile art. 4 alin. (2) din Constituția R. Moldova, art. 2 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că există temeii de aplicare a practicii CEDO, conform căreia pentru a corespunde criteriilor de claritate și previzibilitate orice restrîngere a drepturilor, cu atît mai mult cu caracter penal, trebuie să fie prevăzută de o lege organică, dispoziția căreia trebuie să fie accesibilă și clară, iar redactarea acesteia să nu permită o interpretare extensivă.

Respectiv, instanța de apel a conchis, că norma penală în baza căreia este atrasă la răspundere inculpata Ludmila Popov nu corespunde exigențelor admisibile pentru o restrîngere „prevăzută de lege” deoarece nu corespunde criteriului de claritate și previzibilitate, fiindcă dispoziția art. 327 alin. (1) Cod penal, în partea în care prevede „dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, fiind coroborată cu prevederile art. 23 alin. (2), art. 54 din Constituția R. Moldova,

prevederile Convenției și practicii CEDO, nu întrunește exigențele regulii „triplului test” pentru a justifica o restrângere a dreptului.

Astfel, instanța de apel a specificat că, calificarea faptei ca infracțiune după caracterul considerabil al daunei cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, care se pune la discreția instanței de judecată, în lipsa unor criterii clare, obiective, precise și previzibile, pun în incertitudine atât persoana, care este obligată să respecte legea și să-și corecteze conduita fără a recurge la o consultanță specializată, cât și organul de urmărire penală, procurorul și instanțele de judecată, care urmează să o aplice, iar o atare situație denotă despre incertitudinea, neclaritatea și imprevizibilitatea legii penale prin care se restrânge un drept sau se naște o obligație.

4.2. Instanța de apel a menționat că prima instanță corect a lăsat fără soluționare acțiunea civilă, deoarece, în cazul când se emite sentința de achitare, instanța nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sunt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art. 35 Cod penal, fiind explicat reprezentantului Consiliului raional Căușeni că pronunțarea sentinței de achitare, nu împiedică partea care a inițiat acțiunea civilă în procesul penal de a o intenta în ordinea procedurii civile.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată, ilegală și bazată pe interpretarea greșită a legii, precum și că instanța de apel nu s-a referit la fiecare probă susținută de învinuire.

Evidențiază că, în situația în care instanța de apel nu a apreciat toate probele prezentate de acuzare, decizia judecătorească este afectată și nu poate fi considerată legală și întemeiată și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pentru condamnarea inculpatei conform actului de învinuire.

Referitor la epizodul în care Ludmila Popov, în calitate de șef-interimar a DGASPF Căușeni, din interes material și personal, folosind situația de serviciu, a dispus perfectarea anchetelor sociale, pentru persoane înrudite cu ea prin afinitate (soacrei Serafima Popova și cumnatei Nelea Popov), acuzatorul consideră că instanțele judecătorești corect au stabilit, că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, deoarece conform pct. 11 lit. b) din Regulamentul privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului republican și fondurilor locale de susținere socială a populației și modul de încasare a plăților în aceste fonduri, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 1083, ancheta socială poate fi eliberată și de organul local de asistență socială, care în cazul dat este DGASPF, respectiv nu a avut loc folosirea intenționată de către inculpată a situației de serviciu.

Referitor la restul epizoadelor, acuzarea susține că vina inculpatei a fost dovedită pe deplin însă instanțele de fond nu au apreciat probele la justa lor valoare.

Susține procurorul că, instanța de apel nu s-a expus asupra declarațiilor martorului Svetlana Julea, șef-adjunct al Direcției Teritoriale Inspectare Financiară a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului de Finanțe, care în cadrul cercetării judecătorești a declarat că împreună cu revizorul Raisa Versteac, a efectuat inspectarea activității DGASPF Căușeni pentru perioada 01 iulie 2010 - 01 ianuarie 2012, unde a

stabilit că Ludmila Popov în perioada 16 - 18 și respectiv 28 - 30 iunie 2011, în timpul aflării ei la seminare și conferințe a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă, au fost întocmite și foi de deplasare achitate din contul Direcției, ceea ce a fost confirmat prin actul de revizie, instanța luînd la bază declarațiile inculpatei care susține, că nu a primit bani pe deplasări, ignorînd astfel actul de control.

Totodată, consideră că declarațiile Ludmillei Popov precum că a folosit automobilul pentru a transporta careva blanchete sau fișe de la Chișinău la Căușeni nu și-a găsit confirmare, întrucît eliberarea de bunuri materiale se face în baza facturilor fiscale, care la momentul controlului și judecării cauzei Ludmila Popov nu le-a prezentat, fapt ce rezultă și din actul de control.

Remarcă procurorul că, declarațiile Svetlanei Julea au fost confirmate și de reprezentatul Consiliului raional Căușeni, Veaceslav Tulei, care la fel nu au fost luate în considerație de către instanțele de fond.

Relevă acuzatorul, că prin actul de control efectuat de Direcția Teritorială Inspectare Financiară a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului de Finanțe a fost constatată ilegalitatea eliberării foilor de odihnă și reabilitare de către inculpată, faptul dat fiind constat și în instanța de judecată, confirmat chiar și de inculpată, care a recunoscut că eronat a eliberat pentru cet. Valeriu Rusu, bilet de reabilitare pe gratis, însă acesta urma să achite 30 % din costul biletului.

Evidențiază acuzarea, că instanța de apel corect a constatat, că Ludmila Popov se face culpabilă de eliberarea gratis a biletelor de recuperare beneficiarilor Valeriu Rusu și Elena Plămădeală, însă neîntemeiat a invocat că acuzarea nu a administrat probe ce ar confirma interesul material sau personal al inculpatei.

Așadar, instanța de apel a omis circumstanța că, prin interes personal se manifestă dorința făptuitorului de a avea alte avantaje, nepatrimoniale, ca exemplu prestări servicii, protecție de serviciu, susținere profesională sau ascunderea incompetenței sale. Motivul fiind un element obligatoriu al acestei infracțiuni și el poate fi material sau poate urmări alt interes personal iar infracțiunea este consumată în momentul în care a survenit lezarea dreptului unei persoane fizice sau juridice, în cazul de față paguba pricinuită de către Ludmila Popov bugetului raional Căușeni, fiind apreciată de reprezentatul Consiliului raional Căușeni, Veaceslav Tiulei drept una considerabilă.

Invocă recurentul, că instanța de apel incorect a dat apreciere calificativului, „daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persanelor fizice sau juridice”, deoarece funcționarul public urmează să activeze în conformitate cu prevederile Legii privind Codul de conduită a funcționarului public, care este obligat să apere drepturile și interesele publice, de asemenea potrivit atribuțiilor ce îi revin, să folosească legal și eficient banii publici, iar potrivit declarațiilor reprezentatului Consiliului raional Căușeni, Veaceslav Tiulei, inculpata a prejudiciat bugetul raional cu 8932,93 lei.

Mai invocă acuzatorul, că instanța de apel a omis a se pronunța asupra veridicității tuturor probelor, selectiv le-a dat o interpretare eronată care nu corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, iar la baza deciziei au fost puse doar declarațiile inculpatei și interpretările eronate ale primei instanțe.

Astfel susține procurorul, că instanțele de fond nu au ținut cont nici de controlul efectuat prin care s-a constatat încălcarea prevederilor Regulamentului privind

stabilirea indemnizației pentru vechimea în muncă, conform cărui trebuie să fie formată o comisie din cadrul instituției din specialistul în resurse umane, contabilul instituției, președintele comitetului sindical și alte persoane, conducătorul instituției fiind președinte al comisiei, iar responsabilitatea pentru corectitudinea deciziei o poartă conducătorul instituției.

La fel, recurentul consideră că instanța de apel a dat o interpretare eronată și declarațiilor martorilor Liuba Puică și Maria Arnaut, care activează în cadrul Direcției Asistență Socială Căușeni, care au declarat, că controlorii au stabilit plăți, adaosuri neîntemeiate la salariu în cadrul direcției, pentru vechimea în muncă, sumă pe care, Liuba Puică și Maria Arnaut, au restituit-o după finisarea controlului, la indicația Ludmillei Popov, fapt demonstrat și prin rezultatele actului de inspectare a unor aspecte economico-financiare la DGASPF Căușeni din 03 februarie 2012, cu copiile documentelor anexate prin care se confirmă, că în urma acțiunilor abuzive de serviciu a Ludmillei Popov, a fost prejudiciat bugetul raional, în rezultatul controlului fiind stabilită o majorare contrară legii a sporurilor la salariu.

Mai mult, instanța de apel la emiterea deciziei nu a luat în considerație și faptul, că rezultatele controlului economic-financiar au fost aduse la cunoștință inculpatei, care a fost de acord cu ele și nu le-a contestat.

În acest sens, acuzarea susține că, a fost demonstrată și intenția personală a inculpatei de a săvârși infracțiunea dată, deoarece prin mărirea ilegală a sporurilor de salariu subalternilor săi, Ludmila Popov își asigură protecția de serviciu și susținerea profesională din partea subalternilor, probele prezentate demonstrând intenția Ludmillei Popov, care fiind persoană cu funcție publică, a folosit intenționat situația de serviciu în interes material și personal, cauzând prin acțiunile sale daune în proporții considerabile intereselor publice, infracțiune, prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal.

Remarcă procurorul, că instanța de apel a pus la baza deciziei adoptate doar declarațiile inculpatei, care are drept scop eschivarea de la răspundere penală, fără a lua în considerație și probele aduse de acuzare, încălcând astfel prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1), alin. 3) Cod de procedură penală.

6. Asupra recursului declarat de procuror a prezentat referință inculpata Ludmila Popov, care s-a expus asupra inadmisibilității recursului, deoarece pe parcursul examinării cauzei a fost demonstrată nevinovăția sa în săvârșirea faptei incriminate, prin declarațiile martorilor și probelor anexate la materialele dosarului.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

7.1. Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Conform prevederilor art. art. 414, 415 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să argumenteze decizia adoptată invocând temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost într-unu totul respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

În această privință se constată că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată, inclusiv sub aspectul că, judecând apelul, instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe, expuse în pct. 3 din prezenta decizie.

Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal (f.d.139-146, vol. II), instanța de apel a verificat în ședința de judecată probele și anume: declarațiile martorilor Svetlana Julea (f.d.233-234, vol.I), Ion Focșa depuse în ședința de judecată a primei instanțe (f.d.82-83, vol.II) și rezultatele actelor de inspectare a unor probleme economico-financiare (f.d.117-145, vol.I), probe care deși au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel nu au fost reflectate și descrise în decizia recurată, iar instanța nu le-a apreciat.

Analizând textul deciziei contestate, instanța de recurs constată că instanța de apel a ignorat probele prezentate de partea acuzării, acestea nefiind redade în decizie, analizate, apreciate, admise sau respinse, cu argumentarea concluziei sale.

Colegiul consideră că instanța de apel a ajuns la o concluzie pripită privind respingerea apelului, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

La fel, Colegiul penal reține că instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod asupra argumentelor invocate de acuzatorul de stat referitor la *declarațiile martorului Svetlana Julea*, care, după cum a fost menționat supra, a fost audiată și în ședința de judecată a instanței de apel și că, *declarațiile inculpatei precum că ar fi folosit automobilul pentru a aduce careva blanchete sau fișe de la Chișinău la Căușeni nu și-a găsit confirmare, întrucât eliberarea de bunuri materiale se face în baza facturilor fiscale, care la momentul controlului nu au fost prezentate, fapt ce rezultă din actul de control și declarațiile reprezentantului Consiliului raional Căușeni, Veaceslav Tiulei.*

În concluzie, Colegiul penal constată, că instanța de apel, care a menținut hotărârea primei instanțe, nu a soluționat cauza în conformitate cu prevederile legale, adică instanța de apel în decizia adoptată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și aceasta nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă în art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

7.2. La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum să analizeze la modul convenit intenția inculpatei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpatei a infracțiunii incriminate, argumentînd clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele expuse în pct. 7.1. al prezentei decizii.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, în cauza penală privind-o pe **Popov Ludmila Vasile** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 13 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti